

ADAM a EVA (24. december)

Obe mená sú hebrejského pôvodu. Adam – znamená prst, zem, aj človek z hlíny. Eva – dárkyňa života. Tento sviatok mal na území Slovenska viacero pomenovaní. Najrozšírenejšie je pomenovanie Štedrý deň. V niektorých regiónoch sa menoval Kračún, čo je pravdepodobne odvodené od slova krátiť (v zmysle skracovania dní). Menej známy je názov Vilia z latinského vigília, čo znamená v predvečer sviatku. Veľmi starý je názov Dohviezdny večer.

Celý Štedrý deň bol spojený s rôznymi úkonmi, prípravou špeciálnych jedál, so zvykmi a poverami. Gazdiné ho začínali hneď tesne po polnoci, pretože s pečením mali byť hotové do východu slnka. Jedným z dôvodov

malo byť aj to, aby mali s čím obdaruvať koledníkov a višňovníkov. Ruky od cesta si obtierali o stromy, aby stromy mali dobrú úrodu. Pečivo malo vo vianočných obradoch veľmi významnú úlohu. Najstaršou formou boli placky z nekysnutého cesta, z ktorých sa časom vyvinuli vianočné oblátky. K najrozšírenejším nemäsitým jedlám štedrovečerného stola patrili opekance, ktorých pôvod možno hľadať v posúchoch. Časté boli aj koláče z kysnutého cesta. Hojnosť pečiva bola jedným zo spôsobov, ktoré mali podporiť dobrú úrodu v nastávajúcom roku. Na Vianoce sa každý musel najesť do sýtosti a jedlo muselo zostať aj na pohostenie návšteví. Štedrý deň sa nazýval aj pôstny deň. Cez deň sa mohlo jesť málo

alebo sa držal úplný pôst, čo trvalo do chvíle, keď sa ukázala prvá hviezda. Čo sa týka povier, robili sa rôzne úkony na ochranu hospodárstva. Sypanie soli, hádzanie orechov, cesnaku, alebo oblátok do studne, aby sa zabezpečil dostatok čistej pitnej vody. Nepriaznivým znamením bolo, ak prišla ako prvá do domu ženská návšteva. Vítané bolo chodenie višňovníkov a koledníkov.

Z pranostiky poznáme: „Keď je na Štedrý deň večer mnoho hviezd, bude veľa zemiakov.“

„Aký je čas na Adama a Evy, také budú nasledujúce dni.“

Kliment Ondrejka, Tajomstvo kalendárov

Vážení spoluobčania,

blížia sa najkrajšie sviatky roka – Vianoce a Nový rok. V tomto období sa každý človek snaží hodnotiť rok, ktorý sa pomaly končí. Preto mi dovoľte, aby som v skratke zhodnotil posledné mesiace tohto roka. Vrátim sa len k posledným dvom–trom mesiacom z dôvodu, že o dianí v našej obci vás pravidelne informujeme v našich Jánových novinách.

Dôležitou udalosťou bolo začatie prác na revitalizácii obce. Začal sa čulý stavebný ruch na celom úseku od evanjelického kostola Starojánskou ulicou až po katolícky kostol. Do konca roka sa preinvestuje zhruba 190 000 €. Tento rok by sa ešte realizovalo viacej prác, ale zaskočila nás pani

zima nečakane včasným príchodom a pridelom snehu. Celá revitalizácia sa dokončí na budúci rok na jar, tak, aby obec bola čo najkrajšia a čo najlepšie pripravená na novú turistickú sezónu.

Zároveň sa začali budovať inžinierske siete a prístupová komunikácia v lokalite pod Sečnom. Stihlo sa urobiť zatrubnenie odvodňovacieho kanála, odstránenie ornice a začala sa budovať splašková kanalizácia. Ale aj tu zaučinkoval príchod zimy a práce, ktoré sme plánovali dokončiť ešte tohto roku sa nedajú teraz realizovať. Pri budovaní inžinierskych sietí je však tá možnosť, že ak sa sneh roztopí alebo sa ustáli počasie, práce môžu pokračovať aj v zime. Preto veríme, že táto stavba

sa do jari dokončí vrátane elektrických rozvodov a verejného osvetlenia.

Bola ukončená výstavba dvoch bytových domov, do ktorých sa v tomto období sťahujú noví nájomníci. Celkovo vzniklo pri Štarte 57 nájomných bytov. Pripravuje sa výstavba posledného bytového domu, ktorým bude ukončená výstavba bytových domov v našej obci. Celkovo po dobudovaní aj poslednej bytovky nájde nový domov v našej obci v skoro sto nájomných bytoch viac ako tristo nových občanov.

Určite najdôležitejšou udalosťou v novembri boli komunálne voľby, v ktorých boli zvolení noví i staronoví poslanci a starosta obce. Pri tejto príležitosti by som chcel všetkým poďakovať za účasť a prejavenu dôveru. Verím, že spoločne nadviažeme na predchádzajúce snahy o rozvoj a zveľádovanie našej obce.

Na záver nielen článku, ale i roka, by som vás chcel všetkých pozvať na tradičné silvestrovské stretnutie pri Kadi a novoročné stretnutie s duchovkou. Všetkým vám prajem príjemné prežitie vianočných sviatkov a v novom roku veľa zdravia, šťastia a rodinnej pohody

Juraj Filo, starosta obce

Nebolo to video

Vždy som sa tešil na voľnú sobotu. V ten deň som sa vybral do Jánskej doliny. Keď som so svojou spoločníčkou vystúpil na severný svah Ďumbiera, začalo sa zaťahovať. Nálada poklesla no napriek tomu sme sa kochali panorámou Nízkych Tatier. Hoc bolo poludnie začalo sa stmievať a my sme cítili, že niečo visí vo vzduchu. V chvate sme zbierali brusnice a presúvali sa čoraz vyššie. Pri vodopádoch sme opatrne prekročili zlomenú mohutnú jarabinu. Známy pach svedčil o tom, že ju vyvrátili medvede.

Začalo pršať. Pri výstupe na Hrtan sme si museli oddýchnuť. Nastal pokoj a čas na premýšľanie. Ticho prerušilo až varovné hvízdanie svišťov. To nás prebralo, postavili sme sa na nohy a si o dvadsať krokov od nás sa páslo medveďa. Ani som sa nestihol poriadne obzrieť a za ním vyšla medvedica a ďalšie dva medvede. So zatajeným dychom sme pozerali na tento nevedný obraz. Nebol to film ani video, ale skutočnosť. V tej chvíli som necítil strach, len postupne narastajúce obavy. Náhle zvieratá strnuli. Medvedica sa postavila na zadné a ostatné spozorneli. Naraz mi prebehla hlavou otázka: „Čo teraz?“ Na blízku nie sú žiadne stromy. Dostal som nápad. Zobral som palicu a začal som s ňou búchať o najbližšiu skalú. Spoločničke vravím: „Ber česák a trep!“. Poslúchla. Divné zvuky, ktoré sme vydávali zaúčinkovali. Medvedica odskočila a s ostatnými začala utekať do svahu. Tam sa otočili a mierili na nás. O to zúrivejšie sme začali trieskať. Keď sa k nám priblížili opäť zahli a trielili do doliny popri zvalenej jarabine. Ešte chvíľu sme tíkli. Potom som povedal: „Ideme domov“, a bez slova sme vykročili. Počas celej cesty sme robili rachot, aby nás šelmy neprekvapili. V dedine nám nikto nechcel veriť. Neveriacich Tomášov sme museli presvedčať obrannými relikviami, ktoré sme si nechali na pamiatku.

Dr. Ján Hlavienka

Dolský v ilegalite

Že nemecké veliteľstvo a najmä zúrivé gestapo neodvieklo z politických príčin našich občanov, partizánov, vojakov a členov miestneho národného výboru do zajatia, o to veľkou mierou zaslužil notár, Mikuláš Dolský, ktorý tak veliteľov nemeckých, ako gestapákov svojou priazňou a pohostinstvom obmäkčil a naklonil v náš prospech. Túto službu Dolský robil z vlastnej iniciatívy a bol o ňu aj požiadaný i Jurajom Lukáčom, ev. a. v. farárom a Eduardom Grečnerom, riaditeľom ev. a. v. Ludovej školy, lebo to neisté miestne pomery vyžadovaly. Ale nech hovorí skutočnosť. Po obsadení našej obce dňa 15. októbra veliteľstvo nemeckej armády nariadilo notárskemu úradu do 24 hodín predložiť soznam mužov, ktorí boli narukovaní v Slovenskom národnom povstaní. Soznam bol potrebný, aby sa naši vojaci dostali do nemeckého zajatia. Ale žiadaný soznam ani do jedného týždňa vyhotovený nebol! Raz nebolo času, raz kadejaký materiál chyboval, inokedy úradná cesta do Lipt. Sv. Mikuláša znemožnila prácu a tak so soznamu sišlo a naši občania napospol ostali doma. Po likvidácii SNP naši vojaci sa utiahli do hôr. Postupne však prichádzali do najbližších dedín, aby si zadovážili civilný oblek, občiansku legitimáciu a cestovné povolenie do svojho bydliska. I tu väčšina nášho občianstva prejavila veľké porozumenie a prepožičala z hôr prichádzajúcim

vojakom svoje civilné šaty a vojakov počas pobytu ochotne stravovalo. Boli prípady, že týmto vojakom vyhotovili sme i fotografie a potom už notár Dolský s najväčším porozumením vydával občianske legitimácie našim vojakom a partizánom, aby ich chránil pred istým zajatím. I starosta obce, Ján Brtáň st. a Bélo Stanislav

predseda HSLS bol pri vydávaní týchto legitimácií a pri chránení našich vojakov pred nemeckým zajatím veľmi nápomocný. Ako dokument uvádzam, že len pisateľovi tejto kroniky notár Dolský vystavil štyri občianske legitimácie pre účastníkov SNP. Ťažko bolo žiť cez povstanie, ale i po ňom. Nemecké vojsko usadilo sa trvalo v dedine. Tu bolo výcvikové stredisko. Celá obec a vchod do doliny boli dobre strážené. Počas pobytu nemeckých vojsk u nás, i k nám prišiel likvidačný oddiel, ale jeho práce sme zásluhou notára, Mikuláša Dolského, u nás nevideli. Obec Lipt. Svätý Ján nesklamala. Zaradila sa do radu tých obcí, ktoré si zaumienily zničiť nemecký nacizmus a jeho napodobeninu, slovenský fašizmus. Pracou, bojom i obeťami jasne dokazovala svoje stanovisko. My pozostali s úctou sa klaniame pred hrdinami, ktorí padli za ideu lepšej, druhej, demokratickej Československej republiky.

Z kroniky, bez úprav, v skrátenej forme aj s gramatickými chybami vypísala

Eva Červeňová

Komunálne voľby

sa konali dňa 27. 11. 2010. Počet zapísaných voličov 699. Počet voličov, ktorým boli vydané obálky 386. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva 377. Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce 331. Zvolení poslanci:

1 Jaroslav Adamčík, nezávislý kandidát	294
2 Zora Šimovčecová, KSS	257
3 Lubomír Urban, nezávislý kandidát	244
4 Ing. Pavol Mikušiak, SDKÚ-DS	235
5 Roman Vajs, nezávislý kandidát	233
6 Stanislav Dubovský, SDKÚ-DS	189
7 Ján Mlynček, KSS	189
Náhradníci: Ing. Miroslav Krajčuška, MOST-HÍD	134
Ing. Jaroslav Mlynček, MOST-HÍD	103
Zvolený starosta	
Juraj Filo, SMER-sociálna demokracia	331
Zapisovateľka: Eva Červeňová	

Vianočné stretnutie skôr narodených

Tí skôr narodení sa už tradične stretli na vianočnom posedení spojenom s ocenením občanov a blahoželaním jubilantom v predvečer sviatku Svätého Mikuláša. Pravá zimná atmosféra prilákala do Štartu okolo dvesto občanov a nielen tých skôr narodených. Slávnostnú vianočnú atmosféru navodili všetci účinkujúci: z materskej školy, základnej a špeciálnej školy, zbor Jána Krstiteľa, MEZ Svätójánsky prameň, hudobná skupina Seniori. Bodku za kultúrnym programom spravila divadelná scénka Poradňa pre všetko

autora a režiséra Juraja Záborského v hereckom obsadení: Jozef Urban, Eva Červeňová. V tejto slávnostnej atmosfére odovzdal starosta obce s novozvolenými poslancami pamätné listy: pri príležitosti životného jubilea 90 rokov Sidónii Skaličanovej, Michalovi Duchovi a Petrovi Vodilovi, ktorý si ocenenie prevzal osobne a ako sám povedal: „Som rád, že som mohol aspoň na chvíľu prísť medzi spoluobčanov s pocitom, že sa na najstarších občanov v obci nezabúda a že ich práca nebola zbytočná, ale osožná.“ Zároveň zažalal prítomným najmä veľa zdravia, s blížiacimi sa vianočnými sviatkami a novým rokom veľa šťastia a predstaviteľom obce veľa úspechov v ich neľahkej práci. Ocenenie občanom za celoživotný prínos do obce odovzdal starosta obce šiestim občanom: Elene Daňovej za šesťnásťročnú prácu v obecnom zastupiteľstve, Nadežde Cholvadtovej za dlhoročnú prácu v organizácii SZPB, Pavlíne Kašiakovskej za

dlhoročné pôsobenie v Zbore pre občianske záležitosti, Anne Lubelanovej za dlhoročnú prácu v obecnej knižnici a Jednote dôchodcov, Jozefovi Urbanovi za dlhoročný kultúrny prínos v divadelnej oblasti a Gejzovi Čánimu za dlhoročnú prácu v obci i v TJ. Na záver vydareného stretnutia len niekoľko slov jedného z ocenených: „Práca v obci na poli kultúry nie je ľahká, ak chýba ochota, elán alebo čas. No ak ľudia robia alebo urobili niečo nie pre seba, ale pre tých druhých, netreba na nich zabúdať. Zároveň nám všetkým želám, aby takéto vydarené stretnutia, ako bolo toto vianočné, neboli len raz do roka, ale aj každý mesiac.“

Zora Šimovčeková

Stretnutie s Mikulášom

Na toto stretnutie netrpezlivo čakali všetci najmenší. Poctivo sa naň pripravovali už niekoľko dní pred tým čistili čižmičky, učili sa básničky. Veď všetky predpoklady pre úspešný príchod Mikuláša aj so svojou družinou mal, napadlo veľa snehu, mohol prísť aj na saniach.

Malých čakateľov v nedeľu neodradila ani teplota pod -10°C , aby prišli pred školu a na Mikuláša čakali.

ako pani učiteľka Romanka z MŠ, na strach rýchlo zabudli. A čert aj tak nemal vrece ani kôš na deti a ešte bol aj na nerozoznanie od uja Adamčíka. Po spoločnej pesničke „Svieť nám stromček jagavý“ sa stromček pri bráne ozaj majestátne rozsvietil a tak rozveselil Mikuláša, Snehulienku, ba dokonca i čerta, že si spolu s deťmi zatancovali. Mikulášovi sa odchádzalo veľmi ťažko, ale slúbil, že príde zas o rok. Pohľad na

krásne rozsvietený stromček nás bude všetkých tešiť počas celých vianočných sviatkov. A ako povedalo jedno z natešených detí: „Keby bola stále zima, boli by stále Vianoce.“

Zora Šimovčeková

Zvlášť keď im čas krátil malý Mikuláško. Síce balíčky nedoniesol, ale deti vyzvítal a vyspovedal dostatočne. Až si ho niektoré mýlili s pani učiteľkou Renátkou zo „škôlky“. A Mikuláš? Ten nesklamal ani tento rok. Dobrý dedko, ktorý sa nápadne podobal na uja Jožka Urbana sa priviezol do areálu ZŠ s MŠ ozaj na saniach a spolu s čertom a Snehulienkou doviezli okrem radosti a veselosti plné vrece darčiekov. Čerta sa deti báli ozaj len niektoré, no keď sa im prihovorila krásna a milá Snehulienka, celkom

Posviacka obnoveného kostola

Zľava: Mgr. J. Paciga, Ing. arch. O. Mrlan, Mgr. J. Straková, Mgr. S. Sabol – biskup Východného dištriktu, Mgr. K. Hudáková seniorka Liptovsko-oravského seniorátu, Mgr. P. Taját, MUDr. I. Hudák

Hneď po komunálnych voľbách viedli kroky predstaviteľov Liptovského Jána, Beňadikovej a Podturne do Evanjelického chrámu v Liptovskom Jáne. Konali sa tu slávnostné služby Božie pri príležitosti znovu posvätenia obnoveného chrámu Božieho. Táto slávnosť bola spojená so 102. výročím posvätenia chrámu a 225. výročím posvätenia pôvodného tolerančného

chrámu na tomto mieste. Okrem predstaviteľov svetskej správy sa zúčastnil i biskup Východného dištriktu Slavomír Sabol, ktorý bol slávnostným kazateľom a seniorka Liptovsko-oravského seniorátu Katarína Hudáková, ktorá vykonala posviacku. Základom posviacačnej reči sestry seniorky boli slová 24. žalmu. Zdôraznila v nich, že krásny chrám má byť naplnený ľuďmi

s čistými rukami a čistým srdcom, obnova chrámu ide ruka v ruku s obnovou srdca. Biskup Slavomír Sabol si zase ako základ svojej kázne vybral slová z 1. knihy Mojžišovej o povolání Abraháma. Upozornil, že Abrahám všade, kam prišiel, staval oltáre. Nebola to preň zbytočná činnosť, ale svedectvo toho, čo považoval za skutočne dôležité. Na službách Božích vystúpili deti z detskej besiedky, Svätójánske mušky i mužský evanjelický spevokol Svätójánsky prameň. Súčasťou služieb Božích bolo i odhalenie sochy Pána Ježiša s názvom „Kto nás odlúči od lásky Kristovej“, ktorú venoval cirkevnému zboru Jozef Lukáč. Socha je umiestnená pri hlavnom vchode do kostola.

Zborový farár Peter Taját poďakoval všetkým, ktorí prispeli do zbierky, pomohli prácou či radou, i tým, ktorí pomáhali pri príprave tejto slávnosti. Poďakoval i obci Liptovský Ján za príspevok vo výške 500 €. Poďakovanie patrí i firme Balcomedia, ktorá ozvučila vystúpenia na službách Božích. -pt-

Aby sme pre množstvo slov nepočuli to slovo pravé

Bratia a sestry! Obdobie adventu by sme tiež mohli nazvať obdobím proroctiev. V tomto období znejú dvojaké proroctvá. Tie prvé sú, ktoré predpovedali tie prvé Vianoce: to, že sa mal narodiť Spasiteľ Ježiš Kristus. V Betleheme sa mala stať tá úžasná udalosť, kedy sa Boh naklonil k zemi a začal konať dielo spásy. Tieto proroctvá ukazujú na dôležitosť príchodu Pána Ježiša, a tiež niečo z atmosféry očakávania ľudí v tom čase: čo cítil staručký Simeon v chráme, alebo prorokyňa Anna, keď čakali príchod Spasiteľa. Alebo čo to znamenalo pre Jána Krstiteľa, keď sa dozvedel, že Ježiš je ten, ktorý mal prísť. Oni počúvali také proroctvá ako: (Mich 5,1) „Ale ty, Betlehem Efrata, hoci si najmenší medzi judskými čeladami, z teba mi vyjde ten, ktorý bude vládcom v Izraeli. Jeho pôvod je v praveku, v časoch večnosti.“ Alebo: „Vyrástol pred nami ako výhonok a ako koreň z vyprahnutej zeme. Nemal postavu ani dôstojnosť, aby sme ho obdivovali, ani výzor, aby sme po ňom túžili. ...Ale on niesol naše choroby, vzal na seba naše

bolesti.“ Druhý typ proroctiev, ktoré zaznievajú, súvisia s druhým príchodom Pána Ježiša. To sú proroctvá, ktoré sa týkajú nás: (J 16,16) „Máličko, a nevidíte ma, zase máličko, a uvidíte ma.“ (J 14,2n) „Idem vám pripraviť miesto, a keď odidem a pripravím vám miesto, zase prídem a poberiem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja...“

„Spomedzi ich bratov vzbudím proroka, ako si ty, a vložím svoje slová do jeho úst, i bude im hovoriť všetko, čo prikážem. Kto však neposlúchne moje slová, ktoré vysloví v mojom mene, toho vezmem na zodpovednosť.“

5. kniha Mojžišova 18,18-19

Tie prvé proroctvá sa naplnili a ukazujú, s akou túžbou ľudia očakávali príchod Spasiteľa, a že Jeho príchod bola obrovská udalosť, ktorá je začiatkom záchranu života. Tie druhé proroctvá zase ukazujú: že sa to týka aj nás. Je to stále aktuálne a Pán Ježiš príde čoskoro, nevieme kedy, možno dnes, možno zajtra, a kto Mu verí, toho privedie do večnej dokonalosti a blaženosti.

Dnešná doba sa nazýva „demokratickou“, čo o. i. znamená, že je pluralita názorov. Každý môže povedať, čo chce, čo ale zároveň znamená, že sa hovorí všeličo a nemusí to nič znamenať. Klesá váha slova. Čo je povedané, nemá váhu. To by znamenalo, že Božie slová môžu znieť, ale len ako ďalší názor. Môžeme si ho vypočuť, možno sa dobre zabavíme, alebo sa dozvieme niečo zaujímavé, ale to je všetko. Lenže pri Bohu je to iné. Tu predsa hovorí Ten, ktorý stvoril svet, ktorý je Láska a ktorý nás miluje a robí všetko pre našu záchranu. Chceme aj Jeho zaradiť medzi ostatné hlasy a degradovať Jeho vážnosť? Chceme Jeho hlas pripustiť k srdcu preto, že sme na večierkach, ale potom naň rovnako zabudnúť?

Dnes nás Božie slovo vyzýva k tomu, aby sme ho brali vážne. Boh posielala svojich prorokov, aby tlmočili Božiu vôľu. Aby upozorňovali na veľkú záchranu, ktorá je v Ježišovi Kristovi, ale tiež na to, že kto nebude zachránený Ježišom, ten zahynie.

Peter Taját ev. a. v. farár svätójánsky

Služby Božie počas adventu a Vianoc 2010

všetky adventné nedele	služby Božie so spovedou a Večerou Pánovou	ev. kostol v L. Jáne	9.00 hod.
24. december, piatok, Štedrý deň	Štedrovečerné služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	17.00 hod.
25. december, sobota 1. slávnosť vianočná Božie narodenie	Slávnostné služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	9.00 hod.
26. december, nedeľa, 2. slávnosť vianočná Pamiatka Štefana mučeníka	Služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	9.00 hod.
31. december, piatok Záver občianskeho roka	Služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	17.00 hod.
1. január, sobota, Nový rok o polnoci	Stretnutie pod vežou	pod vežou ev. kostola	0.00 hod.
1. január, sobota, Nový rok	Služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	9.00 hod.
2. január, nedeľa po Novom roku	Služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	9.00 hod.
6. január, streda Zjavenie Krista Pána mudrcom	Služby Božie	ev. kostol v L. Jáne	9.00 hod.

Božia láska k nám

Láska – slovo toľko skloňované a tak hľadané v dejinách ľudstva. Filozofi už po celé stáročia hľadajú jeho definíciu a zmysel. Pre umelecké diela je nevyčerpateľným zdrojom inšpirácie. Celý rad psychológov a sociológov hľadá jej pôvod a skúma vplyv na človeka. Ba i jednoduchý ľud vyjadruje svoje hľadanie a túžby v známej piesni slovami: „*Láska, Bože, láska, kde tá ľudia berú...*“.

Každý človek prirodzene túži po láske, veď Boh nás stvoril z lásky a pre lásku. Ba šiel ešte ďalej. Keď sa človek sprenoveril tomuto svojmu pôvodnému určaniu, poslal na Zem svojho milovaného Syna, aby ľudstvo zachránil a obnovil poriadok lásky.

Už o niekoľko dní budeme znova sláviť narodenie nášho Pána Ježiša Krista, tento úžasný prejav lásky Boha k nám. Ako naň reagujú ľudia dnešnej doby? Až na malé výnimky všetci chcú oslavovať. Veď tento sviatok sa nepodarilo

zrušiť ani totalitnému režimu minulého storočia. Na rozdiel od rokov ateistickej propagandy však dnes už takmer nikomu neprekáža náboženský charakter, terminológia či výzdoba. Mnohí však prehliadajú podstatu a chcú akoby oslavovať narodeniny bez oslávenca.

Ini chápú Vianoce iba ako sviatky pokoja, radosti a štedrosti. Až natoľko sa zamerajú na tieto hodnoty, že im unikne ich Tvorca. Chcú byť veľmi štedrý a spôsobiť radosť toľkým ľuďom, že starosťami o materiálne veci sami strácajú pokoj a radosť.

Sú, žiaľ, i takí, ktorí natoľko podľahnú reklame, že pre nich Vianoce predstavujú iba nadmerný konzum, všemožné pohodlie a sladké ničnerobenie.

A čo my, kresťania? Ako chápeme a prežívame Vianoce my? Uvedomujeme si, že oslavujeme narodenie Božieho Syna, ktorý prišiel na svet, aby v nás obnovil lásku a prakticky nám ukázal

ako ju žiť? Naša viera jasne hovorí, kde ľudia berú lásku, odkiaľ k nám prišla a prečo je pre každého človeka tak dôležitá. „*Boh je láska; a kto ostáva v láske, ten ostáva v Bohu a Boh ostáva v ňom*“ (1 Ján 4, 16). Toto je pravý zmysel Vianoc: Pripraviť si srdce na prijatie Božej lásky, aby sme ju dokázali potom rozdávať svojim bližným.

I tieto Vianoce sú novou výzvou pre každého z nás. Keď budeme v tichom radostnom zamyslení stáť nad jasami s Božím Synom, prosme ho o dar lásky, veď práve ona nás dokáže zmeniť, a cez nás naše rodiny, spoločnosť ba i celý svet. Preto by som chcel popriať každému z nás, aby Vianoce neboli iba o jednom dni, či pár dňoch sviatkov, ale aby boli stále prítomné v našom živote cez Toho, ktorého príchod si tradične pripomíname na Vianoce.

ThDr. PaedDr. PhDr. František Kočibal, PhD.
správca Rím.-kat. farnosti Liptovský Ján

Spoveď pred Vianocami

Na Narodenie Krista a predovšetkým jeho príchod do nášho srdca sa máme pripraviť aj dobrou svätou spovedou. V našej farnosti bude svätá spoveď vo farskom kostole dňa 18. 12. 2010 od 14.00–14.30 hod.

Poriadok svätých omší počas Vianoc v Rímskokatolíckom kostole sv. Jána Krstiteľa v Liptovskom Jáne

24. 12. 2010	Piatok	7.30 a 24.00 hod.	01. 01. 2010	Sobota	11.00 hod.
25. 12. 2010	Sobota	11.00 hod.	02. 01. 2010	Nedeľa	10.00 hod.
26. 12. 2010	Nedeľa	10.00 hod.	06. 01. 2010	Štvrtok	10.00 hod.
31. 12. 2010	Piatok	16.00 hod.			

Ako si tu žijeme

S nadšením si deti užívali posledné chvíle na jesennom slniečku. Na vychádzkach zbierali šípky, gaštany, listy. V materskej škole z nich vyrábali obrázky, zvieratká i takúto „okrasu“.

Na ovocno-zeleninový deň sa deti poctivo pripravovali, prinášali jabĺčka, mrkvu, kapusty, tekvice, zemiaky... Potom sme z nich pripravovali rôzne dobroty – šaláty, kompóty dokonca aj jablkový koláč. A chutili ohromne.

Po slnečných dňoch nasledovali dni daždivé a smutné. Pani učiteľky sa sna-

žili tieto dni sprijemniť deťom – predškólakom – pobytom v solnej jaskyni. Deti mali možnosť spoznať, že v solnej jaskyni je naozaj všetko slané tým najjednoduchším spôsobom – ochutnávkou. Odniesli si aj malý suvenír – kryštáliky soli.

Potešila nás návšteva študentiek z VŠMU z Bratislavy, budúcich herečiek. Spolu s nimi sme rozprávku o výlete dvoch kamarátok do lesa rozprávali, hrali, režírovali i filmovali. Dve kamarátky sme naučili, čo v lese môžu robiť a čo nie.

Na takéto dni sa do materskej školy tešíme – oslavy narodenín a menín. Tento raz sviečku sfúkli dvaja narodeninovní oslávenci – Simonka a Tomáško. Po gratuláciách – hudobných i poetických nasledovalo sladké občerstvenie.

Na „škôlkárov“ nezabúdajú ani starší kamaráti – kamarátky zo ZŠ ani v tomto školskom roku. Žiaci – štvrtáci pod vedením pani učiteľky Šimovčekovej sa snažili sprijemniť deťom jeden smutný upršaný deň divadielkom o zvieratkách. Bábky – zvieratká si vlastnoručne vyrobili a ochotne ich požičali mladším kamarátom.

Profesionálnych hercov v rozprávke „Popoluška“, ktorú deti dôverne poznajú, mohli vidieť vďaka divadlu z Banskej Bystrice. Rozprávku deťom prerozprávali a zahráli dvaja herci. Deti ani nepostrehli, ako šikovne sa prezliekali.

Na príchod Mikuláša sa deti začali pripravovať poctivo. Učili sa piesne,

básne, kreslili, maľovali, „písali Mikulášovi“. Len „Perinbabka“ akosi neprichádzala. Za oknami začal aj sneh poletovať, ale hneď sa stratil. Až jedno ráno...

Hurá! Prvý sneh! „Vonku napadol sneh a je ho veľa!“ nadšene prichádzali deti do materskej školy. Aj básne a piesne o zime sa spievali a recitovali ľahšie. Na dvore sa ich nadšenie a radosť znásobila. A aj usilovnosť a pracovitnosť. Veď postaviť takéhoto snehuliaka nie je maličkosť! I keď s kvalitným náradím – lopatkami.

Zora Šimovčková

Prečo musím chodiť do školy?

Stáva sa, aj keď nie často, že sa niektorým žiakom nechce vstávať a ísť do školy. Nečudujeme sa maličkým škôlkárom keď plačú, ťažko sa im lúči s mamou, či otcom. Postupne si zvyknú, nájdu si kamarátov, obľúbia pani učiteľku. Po príchode do 1. triedy by sa chceli hrať dlhšie, pýtajú sa pani učiteľky, prečo nemôžu na školskom dvore po veľkej prestávke zostať vonku tak dlho ako v škôlke. Postupne, ako sa šplhajú do vyšších ročníkov, hľadajú odpovede na iné otázky: „Prečo sa musia učiť naspamäť báseň, ktorá im veľmi ťažko ide do hlavy, načo im bude v živote Pytagorova veta, načo sa mám učiť o bitke na Bielej hore, keď chcem ísť na elektrotechnickú školu, načo mne bude angličtina, keď budem variť v kuchyni...?“ Všetci by sme im vedeli odpovedať prečo, ale presvedčiť ich, že sa učia v živote pre seba a že okrem vedomostí a zručností dostanú v škole oveľa viac, to mnohí pochopia až keď

Na chemickom krúžku: Ocot a škrupiny nám robia bubliny

Piatačky s p. uč. Šimovčekom zahrali bábkové divadlo pre deti MŠ Kohút a dážďovka

Šiestačky s p. uč. Špačkovou sa dali na divadlo. Žeby nádejné herečky?

Deň mlieka na prvom stupni. Žiaci v projekte sledovali mliečnu cestu, ale tú vesmírnu

sú starší. Na stretnutiach po rokoch sa bývalí žiaci priznajú: „Škoda pani učiteľka, že som vás viac nepočúval, mal som sa lepšie učiť, nebol by som

musel ja, teraz na staré kolená, robiť si tú maturitu.“

V škole sa okrem vedomostí predovšetkým naučím dobre komunikovať s inými, mať celkom dobrý odhad na iných, čo môžem očakávať od spolužiakov a kamarátov, budem vedieť vycítiť, čo kto prežíva, čo sa odohráva v jeho duši, či je práve teraz smutný, nazlostný alebo nešťastný. Stanem sa postupne ľudskejším, pomôžem slabším. Naučím nevysmievať sa tým, čo sú odo mňa slabší, alebo majú nejakú poruchu učenia a správania. Ak nevedomky ublížim iným, naučím sa meniť svoje správanie, pochopím správanie iných, naučím sa „načúvať“, tolerovať aj tých spolužiakov, ktorí sú celkom iní ako ja.

Jednou vetou: „V škole sa učíme aj poznať a pochopiť seba samého a iných ľudí okolo seba.“ A aj preto musíme ráno vstávať, ísť do školy s desiatou (aj keby sme ju mohli zjesť doma) a každý deň zažiť úspech. Jeden úspech každý deň nás posunie o jeden stupienok vyššie na pyramíde poznania.

Mgr. Jana Pivková

Piatacké šarkany leteli vysokóóó

Turistika. Cestou na Žiarsku chatu sme sa posilnili a zohriali

S p. uč. Dúbravcovou sme boli na okresnej súťaži Mladí záchranári CO

V ŠKD deň ovocia a zeleniny. Doprajme si vitamíny

„Konečne napadalo snehu aj na školskom dvore!“ potešil sa snehuliak vo vestibule školy

Vianočný sen

Vonku snežilo a fúkal severák. Po štedrej večeri som čakal na utiereň. Výdatné jedlo a pohoda mi však privreli oči.

Začal sa mi snívať krásny sen. Sen o budúcnosti Jána. Prichádzal som ako pútnik. Na začiatku dediny ma vítala informačná tabuľa, ktorá do sveta hrdo hlásila, že tu začína kúpeľné mestečko Liptovský Ján. Z tabule som vyčítal, že novým geologickým prieskumom boli objavené nové termálne pramene. V doline v Medzibrodí sa nachádza plnička pitnej vody a penzióny a hotely ponúkajú k jedlám Teplicu z prameňa u Lišákov. V potoku je možné loviť pstruhy a v doline zver.

Za ňou sa nachádza druhá orientačná tabuľa so zakreslenou kúpeľnou promenádou. V obci nevychádzam z úžasu pri každej dôležitej budove je informačná tabuľa. Pri evanjelickom kostole sú dokonca označené pamätne lípy, ktoré boli zasadené pri príležitosti vzniku prvej ČSR a pomenované podľa

významných dejateľov (Masarykova, Štefánikova, Šrobárova a Benešova). Malé námestie pri kostole s lavičkami ma potešilo, bo som aj trochu ustal. Zaujal ma stánok so suvenírmi.

Po krátkom oddychu pokračujem ďalej, prejdem okolo smerovky na poštu a bankomat. Pri Balcovie vršku neverím vlastným očiam. Na vršku je námestie, kde som sa osviežil minerálnou vodou z výveru u Ďurotov. Celému priestoru dominuje zrekonštruovaný kostol s oplotením, archívom a sprístupnenou kryptou. Je tu múzeum, knižnica, klubové miestnosti, výstavné a kultúrne sály. Neďaleko na začiatku starej želiarskej ulice je v zrekonštruovanom želiarskom dome múzeum jaskyniarstva. Pomaly prichádzam ku Kadi, kde je hojne detí. Smerovka ma volá pozrieť si historický cintorín na ktorom odpočívajú mnohí významní občania Jána. Promenádou pomaly prechádzam do doliny. Na

Hrádku zbadám drevenú rozhladňu postavenú na mieste husitmi vypáleného hradu. Na Sečne pod Hrádkom sú rybníky, v ktorých opäť chovajú pstruhy a kapre. Veľká pozornosť je venovaná lesom a lúkam, ktoré spása cez leto dobytok.

Lyžiarske stredisko mi zobralo dych. V lete slúži turistom a v zime lyžiarom. Na Rakytovici je vyhliadková terasa s občerstvením. KRÚ Bystrá využíva termálnu vodu z nového vrtu Na záhradkách.

Krásna nová cesta do doliny volá na ďalšiu púť. Už sa nedozviem aké ďalšie prekvapenia by ma v doline čakali. Nepohodlie na stoličke prerušilo môj krásny sen o Jáne. Zima a cesta do kostola ma prebrala. Verím však, že tento môj sen sa jedného dňa splní. Kúpeľní hostia i turisti budú zodpovedne využívať dary prírody, zaujímavého prostredia i priateľských domorodcov.

Dr. Ján Hlavienka

Krakova hoľa,

mekka slovenského jaskyniarstva (1751,6 m. n. m.) je výrazný vápencový vrch týčiaci sa v severnej časti Nízkych Tatier. V tomto masíve je vytvorená najdlhšia a najhlbšia jaskyňa Slovenska. Je možné, že jej názov súvisí so slovanským názvom poľského mesta Krakov a českého pohoria Krkonoše a má to súvis s podzemím a drakom, ktorý takéto skryté miesta podľa legiend obýval. Z východu je táto dominantna ohraničená Jánskou dolinou, zo západu Demänovskou dolinou, zo severu sa do nej zarezáva Iľanovská dolina a na juhu hraničí s kótou Tanečnica (1 680,7 m n. m.), ktorá je už budovaná nekrasovými kryštalickými horninami. História jaskýň v Krakovej holi písali určite desiatky známych či neznámych osobností, ktorých lákal podzemný svet. Prvá písomná zmienka o jaskyni v tejto oblasti pochádza z roku 1299. V 18. a 19. storočí jaskyne v Jánskej a Demänovskej doline sporadicky navštevovali prírodovedci. V Jánskej doline sa v 50. rokoch objavila Jaskyňa zlomisk. Od polovice 60. rokov 20. storočia dodnes objavili jaskyniari zo Zvolena významné jaskyne v Krakovej holi

ako Starý hrad, Javorová priepasť, Slnečný lúč, Večná robota alebo Jaskyňa v Záskočí. Jaskyniarom z Liptovského Mikuláša sa podarilo v Jánskej doline objaviť začiatkom 70. rokov Novú Stanišovskú jaskyňu. V posledných desaťročiach sa každoročne v masíve Krakovej holi uskutočnia desiatky rôznych pracovných akcií najmä členov Slovenskej speleologickej spoločnosti.

V Jánskej doline je v masíve Krakovej holi známych okolo sto jaskýň. Podobne ako Demänovský jaskynný systém je najdlhšou slovenskou jaskyňou, tak v Jánskej doline sa nachádza najhlbšia slovenská jaskyňa s názvom Hipmanove jaskyne. Tento názov vznikol speleologickým spojením známej jaskyne Starý hrad a Večnej roboty. Dĺžka jaskyne dosahuje takmer 8 km pri denivelácii 495 m. Ďalšie významné jaskyne Jánskej doliny sú Jaskyňa v Záskočí – Na Predných, ktorá dosahuje dĺžku 5 034 m pri denivelácii 284 m. Najvyššou lokalitou na Krakovej holi je Jaskyňa slnečného lúča. Nachádza sa vo výške 1 698 m n. m. a dosahuje dĺžku viac ako 500 m pri denivelácii 133 m. Zaujímavou jaskyňou je

Javorová priepasť, ktorá má dva vchody. Jeden sa nachádza v Demänovskej doline a druhý vyšší objavený už v Jánskej doline. Jej dĺžka je 2 249 m pri denivelácii 313 m.

Najdlhšou jaskyňou Jánskej doliny je Jaskyňa zlomisk, ktorá predstavuje systém chodieb vzniknutých ponornými riečkami Štiavnica a Bystrá, ktoré pramene v žulovom jadre Nízkych Tatier. Dosahuje dĺžku takmer 11 kilometrov pri denivelácii 147 m. Ďalšie významné jaskyne sú Stanišovská s dĺžkou 3 138 m, Malá Stanišovská s dĺžkou takmer 1 km a Nová Stanišovská s dĺžkou 2 334 m. Nachádza sa tu aj Sokolová jaskyňa, ktorá je známa nálezom múmie valacha. Táto sa nachádza v masíve Ohništa (1538 m n. m.), ale vody, ktoré ňou pretekajú vychádzajú na povrch vo výverovej jaskyni Hlbokô, ktorá dosahuje dĺžku 308 m a jej vchod sa nachádza v Krakovej holi. Ďalšou významnou výverovou jaskyňou, ktorej vchod sa nachádza v nadmorskej výške 777 m je takmer 500 m dlhá jaskyňa s názvom Občasná vyvierka v Medzibrodí.

Peter Holúbek

Prvá žena v priepasti Ohnište

Výber zo spomienok Vojtecha Benického. Pekná vec je mať krásu a jaskyne, pýšiť sa ich krásou, no ešte krajšie je poznávať ich a o získané poznatky sa podeliť s inými. Výskumné výpravy, ktoré sa do oblasti Ohništa a Svätajánskej doliny usporiadali, sledovali práve tento cieľ. Túžba po poznaní a láska k vlasti podnecujú vždy k odvážnym a namáhavým podujatiam. Tak nadchlo aj nás preskúmať jednu z najmohutnejších krasových priepastí Slovenska, do ktorej ľudská noha ešte nikdy nevkročila.

Priepasť leží na južnom okraji náhornej planiny Ohništa, ktorá sa prudko zvažuje do Svätajánskej doliny. Kóta 1539 m n. m. tvorí jej severovýchodný okraj. Má dva otvory. Horný je menší a studňovitý v prvom stupni terasy a druhý väčší otvor je pod terasou. Prvá zmienka o nej je od Pavla Reberyho z rokov 1720–1721. Hovorí o nej ako o jaskyni nevyskúmateľnej hĺbky a rozmerov, ktorá má otvor jedine z povrchu. Je veľmi strmá a nazrieť do nej je veľmi nebezpečné.

O jej výskume sa začalo uvažovať až po objave Demänovskej jaskyne Slobody. Prvý zostup sa uskutočnil 11. augusta 1939. Hĺbka podľa spustených lán a rebríkov sa v tom čase odhadovala na 142 m.

Druhý zostup, ktorý organizovalo múzeum Slovenského krasu sa uskutočnil 19. 8. 1955 a zúčastnili sa na ňom okrem iných aj členovia Slovenskej speleologickej spoločnosti a to Ondrej Horák, Peter Droppa, Stanislav Šrol, Dr. Ing. Ján Halaš, básnik Július Lenko, Ján Brodniansky, Pavel Revaj, Vladimír Dúbravec a Vladimír Krajčuška. Po všetkej námahe a vynešení všetkého potrebného materiálu z doliny zistili, že koniec augusta vo výške 1500 m n. m. nie je vhodný na výskum, nakoľko už mrzlo a celá výprava spala v stanoch. Aj napriek chladu sa prvý zostup uskutočnil 20. augusta 1955 o 7.00 hodine. Prieskumom zistili, že pomery v priepasti sa za 16 rokov veľmi zmenili. Ľadovec pri prvom zostupe zatarasoval cestu do všetkých priestorov. Teraz ho kryla nová vrstva ľadu, ale v spodnej časti ustúpil a otvoril cestu a v severnej

ustúpil natolko, že vznikla úzka a hlboká roklina, ktorá otvárala ďalšiu cestu. Nakoľko v priepasti bola teplota 1° C, práca bola namáhavá a účastníkov veľmi vyčerpávala. Výprava zistila, že pod mohutným ľadovcovým kužeľom ktorý má kubatúru asi 800 až 1 000 m³, je prístup do ďalších priestorov a tým bol hlavný bod expedície splnený. Popoludní časť expedície, ktorá pracovala na povrchu, pripravila ďalší program a to prvozostup do Havranej priepasti, ktorá je málo známa. Našli sme ju po menšom hľadaní. Upútal nás impozantný rozmer priepasti zrúteného domu. Dňa 21. augusta 1955 sa vydali k priepasti vzdialenej vyše pol hodiny od tábora. Spodný stupeň, hlboký vyše 20 m, sme prekonali drôteným rebríkom všetci. Tento zostup si nik nedal ujsť. Na dne sme sa stretli s ďalším ľadovcom menších rozmerov, ktorý utesňuje severovýchodný okraj priepasti. Všetky cesty zatarasuje rôznych poodrobovaný materiál. Na dne priepasti je malé ľadovcové jazierko, skupina ľadovcových stĺpov a nahádzané kusy dreva. O dosiahnutých výsledkoch sme vydali správu pre tlač.

Tretia expedícia sa uskutočnila 5.–9. 8. 1956 ako plánovaný výskum. Zúčastnilo sa jej devätnásť členov a z toho jedna žena, Anka Hlavienková z Liptovského Jána. Okrem nej tam boli Dr. Anton Droppa, Stanislav Šrol, Dr. Ján Otruba, Peter Droppa, Ing. Svätopluk Kámen, Pavol Revaj, Dr. Vojtech Bukovinský, Oskár Hostovský, Josef Jirásek, Dr. Ján Antoň, Július Volko, Richard Kovalčík, Ján Lukáč, Vladimír Krajčuška a Dr. František Skřivánek. V tejto expedícii išlo hlavne o to, aby sa zistilo, či priepasť nadväzuje na predpokladanú jaskynnú sústavu Svätajánskej doliny. Na tretí deň Dr. Droppa veľmi sklamaný zo dna priepasti oznamuje, že priepasť je zanesená hlinitým nánosom a cesta ďalej je nemožná a preto treba hľadať nové cesty odinakiaľ. Dosiahnutá hĺbka priepasti je 125 m. Na dno potom ešte zostúpili: Ing. Kámen, Peter Droppa, Stano Šrol, Dr. Otruba, Skřivánek, Lukáč, Revaj, Hlavienková, Jirásek, Kovalčík a posledný som zostúpil ja a urobil dokumentačné snímky.

Z materiálu Múzea Slovenského krasu v skrátenej forme vypísala Eva Červeňová

Liptovské zubnotechnické dni

Zubní technici vo februári roku 1990 založili Úniu zubných technikov Slovenska. Tá sa o rok neskôr pretransformovala na SKZT (Slovenskú komoru zubných technikov). V súčasnosti táto stavovská organizácia združuje viac ako 1100 zubných technikov z celého Slovenska a je neustále schopná vytvárať podmienky pre rozvoj a vzdelávanie tohto odboru. Od začiatku svojej existencie spolupracuje so stavovskými organizáciami pôsobiacimi v zahraničí predovšetkým v Česku, Maďarsku, Chorvátsku, Poľsku, Holandsku, Francúzsku či Kanade.

Od roku 2002 je členom FEPPD najvýznamnejšej medzinárodnej federácie, ktorá združuje zubných technikov z celého sveta.

Som preto nesmierne rada, ak sa jedna z najväčších odborne-spoločenských akcií komory – Liptovské zubnotechnické dni, konala práve v Liptovskom Jáne. Akcia sa konala 21.–24. októbra 2010 v Hoteli Máj. Zúčastnilo sa jej 290 zubných technikov zo všetkých kútov Slovenska. Organizátori tohto podujatia pripravili

skutočne bohatý program. Nejednalo sa len o odborné prednášky, za ktoré sa získavajú kredity, ale prebiehali aj jednania hlavnej komory so zástupcami jednotlivých regionálnych komôr, či zasadnutia odborných komisií. Súčasťou akcie bola predajná výstava prístrojov, pomôcok a tovarov, ktoré sa v zubných technikách najčastejšie používajú. Celá akcia prebiehala vo veľmi príjemnej a priateľskej atmosfére. O spoločenské večery spojené s hudbou a zábavou sa postarala firma pána Vladimíra Balca – Balcomedia.

Okrem toho, že akcia mala výbornú odozvu mňa osobne veľmi teší to, že pri rozhovoroch a stretnutiach so svojimi kolegami sa všetci veľmi obdivne vyjadrovali nielen k okolitej prírode, ale aj k prostrediu, ktoré Liptovský Ján a celá Jánska dolina ponúka návštevníkom.

Teší ma, že aj pri takýchto príležitostiach sa naša dedinka čoraz viacej zviditeľňuje a myslím si, že je to v prospech nás všetkých.

Mgr. Adamčiková Viera, dipl.z.t.

Členka organizačného výboru

Čas vianočný

Čas výnimočnosti, ale aj čas proti-rečenií. Čas darčiekov a čas uponáhľanosti. Čas stresov, ale aj čas zastavenia sa. Čas pre detský smiech, ale pre niekoho iba čas trpkosti a osamelosti. Chvíľa pre nesmelú majstátňosť a tiež chvíľa nekonečne obyčajná.

Milujem Vianoce. Milujem ich atmosféru. Sneh a mráz, ktoré k nim neodmysliteľne patria aj dráždivé večerné svetlá. A ponad svetlá lúčov nadýchané vločky padajúce z neba, ako biele lampášiky hviezd.

Je to aj čas, kedy sú k sebe ľudia pozornejší, kedy si navzájom, viac ako inokedy, želajú iba samé pekné veci. Je to čas, keď sa deti aj v našej škole tešia na Mikuláša, na Vianoce. Aj tento rok, pod vedením Mgr. Katky Erhardtovej, si žiaci pripravili krátky pesničkový program, aby potešili srdcia všetkých blízkych a známych.

Ak v tento vianočný čas v našich dušiach zavládne pokoj, mier a láska, z ktorej dokážeme v pravý čas nadeľiť tým, ktorí ju potrebujú, potom budú naše Vianoce naozaj krásne a šťastné. Tešme sa z drobných radostí. A keď nás ručičky na hodinách presvedčia, že onedlho bude polnoc, výjdime von a zadívajme sa na nekonečnú oblohu, pokúsme sa hádať, aký rok nás čaká.

Možno, že práve v tejto chvíli nám zide na um, v čom spočíva to pravé vianočné tajomstvo. A ešte na niečo by sme nemali zabudnúť – že každý šťastne prežitý deň v kruhu našich blízkych je sviatkom. Ak si toto uvedomíme, budeme šťastní my i vianočné sviatky, ktoré nám už klopú na dvere. Tak teda ešte raz: Šťastné a veselé Vianoce všetkým vám praje

Bc. Zuzana Majerská
a kolektív ŠZŠ v Lipt. Jáne

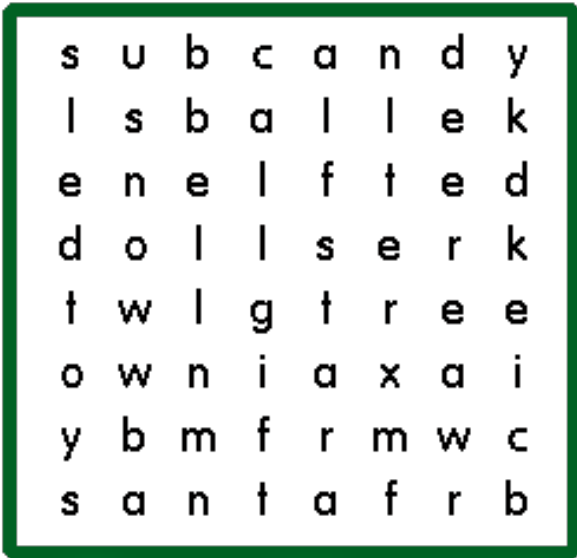

Čaj o štvrtej

Hudobná skupina Seniori v zložení: Rudolf Gajar, Juraj Janda, Ján Mlynček, Peter Mlynček a Vladimír Mlynček, každý utorok v čase od 16-tej hodiny v Štarte nacvičujú svoj repertoár. Môžete si prísť posediť, zaspievať a zatancovať pri čaji a príjemnej muzike.

Osemsmerovka

zopakujme si angličtinu

ball	elf	snow
bell	gift	star
candy	santa	toy
deer	sled	tree

Nádcha v škole

Privítali sme sa s nádchou, vraví, že sa zdrží krátko.
Vybrala si prvú triedu, učí sa tam abecedu.
Učia ju A – povie hapči, učia ju E – znovu hapči.
Učia ju I – zas len hapči, Učia ju O – hapči! hapči!
Učia ju U – zasa hapči! Už kýchajú dievčatá aj chlapci.

Letí k Tebe darček z neba,
je v ňom všetko, čo Ti treba.
Šťastie, pokoj, láska, neha,
Ježiško má rád aj Teba.
Každú slzu – kvapôčku
premení on na vločku.
Ježiškovi pošepnem
nech Ti na Vianočný deň
splní ten najtajnejší sen
a na Silvestrovskú noc
nech má takú moc,
že vykúzli ti šťastie a lásku
na celučičký rok.

Jedna vločka, druhá vločka,
kto bol dobrý, ten sa dočká.
Všetko sa už ligoce,
hurá, idú Vianoce.
Ježiškovi napíšem,
nech mi splní každý sen.

Pozdrav prístahovalca

Milí spoluobčania, zase som tu. Rozpísala som sa však? Je to taký môj koníček a keď vám to nebude vadiť, tak by som rada písala aj tu, v mojom novom domove. Ale dnes len tak – jednoducho vás chcem pozdraviť.

Jeseň máme za sebou, pre mňa najkrajšiu časť roka, úroda je už v pivniciach, tento rok nám prialo aj počasie. Pripomenuli sme si Sviatok všetkých svätých, pospomínali sme si na našich blízkych zosnulých, máme už aj po voľbách a prichádza čas, kedy vládu prevzmú najkrajšie sviatky v roku – Vianoce.

Pre kresťanov sviatok narodenia Pána, pre tých ostatných, sviatok pokoja a mieru.

Príde pár dní hojnosti, radosti, kedy sa stretnú všetci blízki, známi aj neznámi. Ale mali by sme sa zamyslieť, o čom vlastne tieto sviatky sú. Či naozaj iba o tom koľko kto nakúpi drahých darčiekov, či pripraví množstvo jedla. Dávajte pozor na svoje zdravie a predovšetkým svoje žalúdky. Poviem vám z vlastnej skúsenosti – žľčníkový záchvat nie je žiadna slasť ☺.

Alebo prežijeme sviatky v úcte a pokore ale hlavne v radošti z príchodu Spasiteľa. Tu sa nejdem rozpisovať, nejdem „liezť do kapusty“ našim duchovným, ktorí nám určite vysvetlia význam týchto sviatkov vo svojich príhovoroch.

Dávajme si pozor na to, čo vypustíme z úst, neponižujme a neurážajme svojich blízkych, bezdôvodne nevystupujme prchko, len preto, lebo máme zlú náladu. A to nielen počas sviatkov, ale celý rok. Uvedomme si, že sme na tomto svete iba na návšteve, a život je veľmi krátky na to, aby sme jeden druhému ubližovali a navzájom si znepríjemňovali život.

Úprimne sa teším na bohoslužby v našom kostolíku, na slová pána farára, ktoré sú veľmi poučné a zaujímavé no a samozrejme na „dievčatá“ (pardon aj jedného pána) zo spevokolu, ktoré určite dôstojne oživia tieto sviatky a s nimi spojené bohoslužby v katolíckom kostole.

Teším sa na pokoj, radosť a chvíle strávené v kruhu mojich blízkych, kedy nebudem musieť myslieť na

každodenný zhon tejto nie práve prívetivej doby.

Prajem všetkým občanom obce a návštevníkom, aby si počas sviatkov oddýchli, načerpali síl v našej krásnej prírode, ktorá je v Liptove jedinečná. Máme tu lyžiarske stredisko, ktoré vďaka Bohu po hrozivých prognózach spustí svoju prevádzku a tak prispeje k zvýšeniu záujmu o našu obec.

Na záver, milí spoluobčania, všetkým vám prajem požehnané a pokojné vianočné sviatky a do nového roka 2011 predovšetkým veľa zdravia, lásky, pohody a vzájomnej tolerancie.

No a novozvolenému pánovi starostovi a obecnému zastupiteľstvu prajem do ďalších štyroch rokov rozvahy a pevné nervy, aby našu krásnu a atraktívnu obec s dolinou dovedli do krásy k plnej spokojnosti nás občanov, ale aj návštevníkov Liptovského Jána.

Všetkých vás pozdravujem s priánim: „*Nech Pán, ktorý je zdrojom pokoja, dá vám svoj pokoj za každých okolností, a nech ostáva s vami*“.

Zuzana Eichlerová

Postrehy z našej ulice

Čím som staršia, tým som opatrnejšia a hlavne za volantom. To čo však vidím na cestách a našich uliciach ma ohromuje, ale hlavne hnevá. Niektorí vodiči, ale žiaľ aj vodičky, si asi myslia, že sa im nemôže nič stať a len chodec s cyklistom má dávať pozor a musí všetko rešpektovať. Keď sa im však vzopriete a ukážete, že vás ich jednanie hnevá, dočkáte sa nadávok a urážok. Je pravda, že vodič s autom je ten silnejší, ale ako sa hovorí, *raz sa ucho odtrhne*, ale potom bude žiaľ neskoro pre obe strany. Naše ulice v starej časti obce sú úzke a preto neraz dochádza k stretom, ktoré môžu veľmi zle dopadnúť. Chodec sa nemá kde vyhnúť rútiacemu sa autu. Ak ide mamička s kočíkom a ešte musí dávať pozor na druhé dieťa, má čo robiť, aby sa nestala tragédia. Pri základnej škole sa osadili dopravné značky so znížením rýchlosti na 30 km. Myslíte si, že túto rýchlosť spomínaní vodiči

a vodičky dodržiajú? Čo ma však ohromuje ešte viac je to, že do školy chodia aj ich deti. Čo by urobili, keby sa stala tragédia práve ich dieťaťu?! Keď som sa jednej vodičky s tromi deťmi v aute opýtala, že prečo jazdí tak rýchlo, tak som dostala túto odpoveď. *Syn ma ráno poriadne naštvál, a tak som od hnevu trochu viac stúpila na plynový pedál*. Čo k tomu dodať! Jeden retardér na Starojánskej ulici nestačí. Často pozorujem, že táto prekážka niektorým vodičom vôbec nevadí a plnú rýchlosťou ňou doslova preletia.

Nedávno tam jednému autu odpadlo koleso a zastavilo sa až za križovatkou v živom plote. Bolo šťastie, že v tej chvíli bola cesta prázdna. Vodiči by mali rátať s tým, že po uliciach chodia aj osoby, ktoré majú zdravotný hendikep, napríklad zle vidia alebo starší ľudia, ktorých reakcie sú pomalšie. Na záver chcem všetkým účastníkom cestnej premávky zaželať veľa šťastia,

vzájomnej tolerancie a vodičom ľahkú nohu na plyne.

Už som o tomto niekoľkokrát písala a verte, že sa nerada opakujem, ale musím. Často chodím na Teplicu. Na stĺpe je označenie ochranného pásma vody I. stupňa, ktoré však návštevníci, ale žiaľ ani niektorí naši občania (sú to poväčšine stále tí istí) nerešpektujú. Myslíte si, že tá tabuľa je tam len tak z rozmaru? Ako vieme, sú tam minerálne pramene, ktorými sa hrdíme a bez nich by Ján nebol Jánom. Už niekoľkokrát sa v minulosti stalo, že vzorky obsahovali ropné látky. Keby sme dnes dali urobiť rozbor vody, čo myslíte, ako by to dopadlo? Možno, že by sme sa dočkali úplného uzavretia prameňa. Nezatvárajme prosím oči pred týmto problémom. Chráňme si tento poklad. Čo treba pre to urobiť? Jednoducho nebuť ľahostajný a mať viac občianskej zodpovednosti.

Eva Červeňová

MZ moto racing team

Máme za sebou odjazdenú celú prvú sezónu. V tejto sezóne sa náš team zúčastnil troch kompletných pohárových pretekov a to: CEC2 (czech endurance cup – vytrvalostný 2 hodinový pretek družstiev), CSC(czech superstock cup - pretek jednotlivcov), SSC(slovak superstock cup - pretek jednotlivcov).

Naše plány na túto sezónu boli smelé. Dali sme si za cieľ zlepšiť si umiest-

konkurencia bola oproti roku 2009 silnejšia.

Nasledovala dlhá cesta do nemeckého Lausitzu, kde sa nám veľmi nedarilo. V preteku CSC dosť nebezpečne spadol Peter a Dávid. Paľovi sa roztrhla reťaz. Do cieľa prišiel iba Denis na 16. mieste. Po nočných opravách sme ráno nastúpili na vytrvalostný pretek

družstiev. Výsledok: Dávid s Denisom 9. miesto, Peter s Paľom 7. miesto.

Ďalšie preteky v sezóne pokračovali hladko. Nasledoval Slovakia ring, Brno, Hungaroring, Panoniarung, kde bol záverečný pretek SSC a zároveň vyhodnotenie celého pohára. Výsledky: prvý Peter Dobranský (100 bodov viac víťazstiev), druhý Denis (100 bodov), tretí Paľo (84 bodov) a piaty Dávid. V prvej sezóne sme o takom výsledku ani nesnívali. Čakal nás posledný CSC a vytrvalostný pretek družstiev v Moste. V preteku sa išlo viacmenej na istotu.

Celkové výsledky CSC Denis 8., Paľo 9. a Dávid 13. Celkové výsledky družstiev Peter s Paľom zaslúžené 3. miesto, Denis s Dávidom vydreté 5. miesto. Sezónu sme ukončili na pohárových pretekoch Stardesigne. AT na Panoniarungu. Peter obsadil 1., Denis 5., Dávid 7. a Paľo 8. miesto.

Čo k tomu dodať? Dúfame, že budúca sezóna bude aspoň taká úspešná ako táto. Nakoniec chcem za celý MZ MOTO RACING TEAM poďakovať všetkým sponzorom Ducho s.r.o., Autosklo LM, Autoservis Alfa, M trax, Nails designe, Moťo masér a Optik foto. Ďakujeme tiež menovite Peťovi Motkovi(mechanik, masér a fotograf), Imrovi Gondovi (fotograf), našim manželkám, priateľkám a kamarátom a všetkým, ktorí nám pomohli k dosiahnutiu týchto výsledkov. Ďakujeme.

Kontakt pre tých, ktorí by nám chceli pomôcť prípadne sa zapojiť do teamu:

Pavol Zimmermann, 0903533915

Slovak superstock cup – pretek jednotlivcov na brnenskom okruhu skončil druhý Denis a tretí Pavol Zimmermann

nenia. Prvé preteky CSC a SSC sa konali začiatkom apríla na brnenskom Masarykovom okruhu. Tieto sme plánovali ako tréningy na ďalší deň na vytrvalostný pretek družstiev. Od rána pršalo a podmienky boli zlé. Napriek tomu sa nášmu teamu darilo nad očakávanie a zistili sme, že pretek na vode nám sadol. Pretekov sa zúčastnil Denis Zimmermann a Pavol Zimmermann. V CSC skončil Denis na 4. a Paľo na 5. mieste, v SSC Denis na 2. a Paľo na 3. mieste.

Nálada bola perfektná veď prvý pretek sezóny a my máme hneď dva poháre. Druhý deň pršalo čoraz viac. Na štart vytrvalostného preteku družstiev sme postavili dve družstvá v zložení: Denis a Dávid Zimmermannovci a druhé Peter Smetana a Pavol Zimmermann. V tomto preteku Dávid s Denisom obsadili 9. miesto a Peter s Paľom krásne 3. miesto. Nikto z nás v tento výsledok nečakal nakoľko

Za jeden deň 160 km v sedle

Charlotte Mlynčeková sa zúčastnila niekoľkých pretekov vo vytrvalostnom jazdení. Zúčastnila sa medzinárodných pretekov v maďarskej Bábolne, v poľskej Kuzni, Novej Wsi a doma v Šamoríne. Najťažší pretek absolvovala v Poľsku, kde na koni Musáfer odjzdila za jeden deň ako najmladšia slovenka trať dlhú 160 km.

Celkovo absolvovala na koni neuveriteľných 380 km. Čím sa dostala na 4. miesto v kategórii junioriek.

Prajeme jej veľa úspechov v budúcej sezóne, kde ju čaká reprezentácia medzi seniormi a účasť na majstrovstvách Európy vo Francúzsku.

Jozef Lukáč

Vzostupný trend jánskeho futbalu sa nezastavuje...

Po 1,5 roku účinkovania v 1. triede je naše A-mužstvo jedným z najväčších prekvapení v súťaži. Za tým všetkým ale stojí nesmierna obetavosť partie pánov, ktorých mená sú všeobecne známe.

Posledných 6–8 rokov nabralo v jánskom futbale taký vývoj, že z mužstva dorastu (zaniklo pred 3 rokmi) sa uchytili v A-čku 2 hráči a to je žiaľostne málo, aby mužstvo fungovalo aj v 3. B. triede a vlastne aby fungovalo vôbec. Sito civilizačných lákadiel rôzneho typu zapríčinilo, že futbal hrajú len chalani, ktorí ho milujú a ktorí majú nejaký talent a vôľu.

Lenže...

Lenže tu už nastupuje realita. Realita, ktorá ovplyvňuje chod klubov vo väčšine obcí na Slovensku. Nedostatok hráčov sa rieši prestupmi a hosťovaniami z mestských a prímestských klubov, kde je vyššia základňa chlapcov v mládežníckych kategóriách, vyplývajúca z lepšej štatistiky demografického vývoja mestského a prímestského obyvateľstva.

Nič ale nie je zadarmo. Ján má ale našťastie medzi svojimi obyvateľmi pár futbalových „bláznov“, ktorí aj na úkor svojho a rodinného rozpočtu, dali dokopy káder, ktorý si drží 2. miesto v tabuľke súťaže, kde sa dostal len minulý rok. Finančná podpora pri doplňovaní kádra, materiálna podpora, servisné a údržbárske práce – to všetko vďaka týmto cca 5 chlapom nezaťažuje rozpočet FO. Aj preto sa zatiaľ na ihrisku nepeštuje repka olejná, ale hrá futbal, ktorý ľudí celkom baví a chodia naň aj zo susedných obcí. Škoda, že sa medzi ostatnými jánskymi podnikateľmi nenájde viac podporovateľov nielen futbalu, ale aj iných športov v obci celkovo. Možno by si to šport v Jáne aj zaslúžil. Podpora obce je takisto na veľmi dobrej úrovni a tak spolu s novým výborom sa všetkým futbalovým fanúšikom darí slušne reprezentovať našu obec.

Stručne k výsledkom. Žiaci v malom futbale, bez jedinej prehry a remízy, pod priam poloprofesionálnym vedením Peťa Dubjela prevälcovali

všetkých svojich súperov. Dorast skončil s ťažkosťami v 2. tretine tabuľky, ale s prísľubom lepšej tréningovej morálky a s novým trénerom. Paradoxne aj tu hrajú len cca 5 hráči, ktorí sú registrovaní za L. Ján. Uvidíme, čo nám prinesie rozbehnutá IBV v našej obci aj z pohľadu rozvoja futbalu. Mužstvo dospelých v zimnej prestávke, z titulu vyššie uvedeného, musí prejsť hlavne stabilizáciou kádra a podľa ďalších objektívnych činiteľov, ktorých vývoj je teraz ťažko predvídať, aj prípadnými zmenami a výmenami hráčov. Cieľ je ale jasný – skončiť lepšie ako minulý rok. Mužstvo Old Boys posilnilo a podľa zákulisných informácií sa chystajú prekvapiť! :-)

Na záver, všetci, čo sa moceme okolo jánskeho futbalu, želáme vám, čo futbal milujete, vám čo si len pozriete góly v športových správach, ale aj vám, ktorým sa na futbale najviac páčia nohy a účesy futbalistov, príjemné prežitie vianočných sviatkov a všetko najlepšie v novom roku 2011.

Peter Širico